

Tesalonaika Tere 1

Poolnoŋ Tesalonaika yoŋoo Tere mutuya ano.

Jen-asa-asari

Room mindimindiri kantriwaa prowins qata Masedonia kawaa siti waŋa ii Tesalonaika. Poolnoŋ misin gawoŋ meŋ liligoŋ Filipai siti mesaon Tesalonaika kaŋ gawoŋ mero tosianoŋ uugia meleengi kuma oŋono uumeleen tuuŋ kolooro. Ii kolooroto, tuarenjen iikanondeen kolooro. Poolnoŋ Kraistwaa Buŋa qaa jen asariŋ uugia kuuro iikanon Griik ejemba Juuda yoŋowo toroqen laligogiti, iyoŋoonoŋga mamaganon uugia meleengi tuuŋ iikanon somariiro. Kawaaŋon Juuda ejemba uugia mende meleema uugianon boliro Pool gema qeŋ mugi. Gema qeŋ mugitiwaaŋon bi-mooro kana moŋgama oŋomesaon Berea taonon keno. Kanagen Korint sitinon laligoro neŋata Timotinon ala ilailaaya koloon Tesalonaika sitiga kaŋ nomaen moma laarigiti, iikawaa sunduya ijoro moro.

Poolnoŋ Tereya mutuya Tesalonaika anoti, ii Kraistwaa alauruta yoŋoo uugia nanŋon moma-laarigia meŋ kotiiwaatiwaaŋon ooro. Poŋ moma laariŋ uunon jopagon aonkejuti, iikawaa bujuya momago yoŋooŋon Anutu mepeseja. Anŋo laaligo yoŋowo nomaen ama laligoroti, ii duduwubotiwaajon ii papianon ooja. Tesalonaika uumeleen tuuŋ batugianon qaa tosaŋa kolooro jegiti, Poolnoŋ ii meleema jen asariŋ ooja. Qaa

tosia ii kokaen: Kraistnoŋ eleema karo Siwe laaligononŋ keubonŋati, iikanonŋ tosanonŋ uugia meleema koomunonŋ ejuti, iyonoojonŋ mono no-maenŋ koloowaa? Kraistnoŋ naa kambanonŋ eleema kawaa? Qaa ii meleema kokaenŋ jenŋ kotonŋ onono, “Ono Kraist mombo kawaatiwaajonŋ jejeromonŋromonŋ ama mamboma laligonŋ iikanonŋ mono gawonŋ awaa awaa ii jegenŋa nama pondanŋ menŋ laligowu.”

Buk kokawaa bakaya waŋa 6 ii kokaen:

Qaa mutuya 1.1

Dangisenŋ jenŋ aisoonŋ mepeseeja 1.2–3.13

Nanamemenŋ dindiŋa ambutiwaajonŋ kuunŋ ononja 4.1-12

Kraistnoŋ kawaatiwaa qaaya kuma ononja 4.13–5.11

Qambanmambanŋ qaa tetegoya tosaanŋa 5.12-22

Terewaa qaa kota waŋa 5.22-28

¹* Pool, Sailas ano Timoti nonononŋ Tesalonaika uumeleenŋ kanageso onowo qaa aminŋ mobombaa-jonŋ tere koi oojonŋ.

Ono Manŋ Anutu ano Ponŋ Jiisas Kraist yorowo qokotaanŋ nanŋi mono kalenŋmoriaŋ ononi luaenonŋ laligowu.

Momalaari qenŋ gbilijutiwaajonŋ aisoojonŋ.

² Nonononŋ suulanŋ romonŋonŋ onoma kuuya onoojonŋ “Anutu keraqeeango dangisenŋ!” jenŋ mepeseenkejonŋ ano qamakooli gawonŋ menŋ iikanonŋ kambanŋ so qagia qamakejonŋ.

³ Ono Jiisas Kraist jopagonŋ moma laarigi

* **1:1:** Apo 17.1

uujopayanonj nemunj koma onono gawonja kotiinj menkeju ano Ponnananonj eleema kawaatiwaajonj jejeromonromonj ama kaparanj koma mambomakeju. Nonononj ii kuuya Anutu Manananaa jaasewananonj saanonj romonjonkejonj.

⁴ Uumeleenj alaurunana, Anutunonj jopagonj onoma onjo iyanajonj kokaenj meweengonj ononoti, ii mojonj. ⁵ Nonononj Jiisaswaa Oligaa Bunaya menj onoononj kanj batugianonj nomaenj ama laligoninj, onjo ii moju. Nonononj Buna ii qaa toongadeenj mende jeninj mogito, Unja Toroyanonj sololonj nonono awasankaka nama esunmumuyawo uugia kuunj laligoninj. ⁶ *Kaenj laligoninj onjo konajilinj somataa uutanonj laligonj Buna qaa moma anjalinj angonj konji. Ii angonj konji Unja Toroyanonj korisoro onono Ponj ano nonoo silinana otaanj laligoju. Ii nomaenj kolooroti, nonononj ii saanonj mojonj. ⁷ Kaenj gemanananonj kanj laligonj Masedonia Akaia prowins woi kanonj Jiisas moma laarijuti, korebore yonoojonj sili awaa qendeema onomakeju.

⁸ Ii kokaenj: Onjo Pombaanonj qaa moma anjalinj angonj koma jenj laligogi tosonianj ii angotomanj kaanja toroqenjenj seigi keno. Kema laligonj Masedonia ano Akaia prowins woi ii sokondabororo. Ii sokondabororoto, iikayadeenj qaago. Onjo Anutu moma laarinj gawonja megiti, iikawaa onanonj mono gomanj so kema kanj seiro mamaganonj uugia meleengji. Ii kilikalu qaago. Kawaajonj

* **1:6:** Apo 17.5-9

nono iikawaa qaa moŋ mende toroqen jewoŋa.

⁹ Nono oŋoonoŋ kanin nomaen kolooroti, iikawaa sunduya ii gomaŋ tosaŋa yoŋonoŋ jeŋ seigi angotomaŋ kaŋa momakejoŋ. Oŋo tando lopioŋ ano beŋ qolongoya ii gema uŋuŋ Anutu hoŋaboŋa ano laaligo Toyaanoŋ eleema gawoŋa meŋ laligoju. ¹⁰ Anutunoŋ Meria meŋ gbiliro koomonoŋga waaroti, oŋo iinoŋ Siwe gomanonŋa kamaŋ asugiwaatiwaajoŋ mam-bomakeju. Anutuwaa irinsoŋsoŋanoŋ kanagen asuganoŋ asugiro Jiisasnoŋ mono kamaŋ jinŋauŋ kanŋaŋawo iikanonŋa metogoŋ nonombaa. Kiaŋ.

2

Poolnoŋ Tesalonaika sitinoŋ gawoŋ nomaen mero?

¹ Oo uumeleen alaurunana, nono oŋoonoŋ kaŋ gawoŋ meniŋi, iikanonŋ mende jaŋgoŋ qaoŋoto, hoŋa saanoŋ kolooro. Oŋoanŋio ii kaŋaŋagadeen saanoŋ moju. ² *Mende jaŋgoŋ qaoŋoto, wala Filipai sitinoŋ gawoŋ meniŋ horoŋ ureen ama nonoŋgi siimbobolo moniŋi, ii moju. Siimbobolo ii momago oŋoonoŋ kanin toŋianoŋ tuarenjen kotakota ama nonoŋgito, ii kilen Anutunoŋ awasaŋkaka nonono nama iwaanoŋ Oligaa Buŋa ii jeŋ asariŋ oŋoma laligoŋiŋ.

³ Nonoo kaniaŋana ii kokaen: Uukuukuu qaanaŋa ii angomokoloŋ qaganoŋ mende jeŋkejoŋ. Anano jinŋauŋ aniŋ uunananoŋ menjereŋgonaga, ii kaŋa mende jeŋkejoŋ.

* **2:2:** Apo 16.19-24; 17.1-9

⁴ Kaanja qaagoto, Anutunonj Oligaa Buja jen seiwonjatiwaajonj niniima uunana gosiro sokono moma laarinj nonoma Bunaya nononoti, iikawaa so mono qaaya menj jen asarinkejonj. Anutunonj uunana angotete menj gosinkeja. Kawaajonj nonononj iwoi kuuya ii Anutuwaa jaanonj sokombonjatiwaajonj amakejonj. Ii ejemba siingia otaawonjatiwaajonj qaago. ⁵ Nonononj kambanj mongenj ejemba kelebele qaanonj kele qen onjombombaajonj mende kema kaniinj, ii moju. Nono dogonana esuunj monenj iwoi nonombutiwaajonj mondonj qaa siliaa siliaa mende jeninj. Anutunonj kanijanana ii saanonj jen nangowaa. ⁶ Onjo me ejemba tosonianj qabuja nonombutiwaajonj mende kaparanj koma laligoninj.

⁷ Kraistwaa aposoluruta koloojonjiwaajonj saanonj uugia kokaenj kuuwonaga, “Onjo mono nanjonj nononji batugianonj uuwaa gawonj mewonja.” Iikaenj jeninj sokonagato, nonononj onjoo batugianonj migigiinj onjoma laligoninj. Merabora nemunjanonj aju onjoma kalanj koma onjmakeji, iikawaa so mono nononana menj kamaanj aonj bonjonj ama onjoma laligoninj. ⁸ Nonononj nemunmanj kaanja mokokolinj onjoma laligonijiwaajonj ama Anutuwaanonj Oligaa Buja onjoninj ano toroqenjanana laaligonana kaanjagadeenj qeleema onjombombaajonj jojorinj laligoninj. Onjononj honjaga komunjua meraboraurunana koloogi.

⁹ Oo uumeleenj alaurunana, nono onjoojonj ama gawonj menj selenana qen laligoninji, mono

ii romongowu. Nanjon nonombutiwaa lombotanon onjoononga mombaa qaganon ubabotiwaaajon gomantiina asasaga nononanaa boronananon gawon menj Anutuwaanon Oligaa Buna jen asarin onoma laligonin. Ii mono duduwubo.

¹⁰ Jiisas moma laarijuti, nononon onoo qaagia kuuya dindinagadeen gosin soraaya koposowaa qaanana qaa laligonin. Ono ii iima moma nanjon jen nangowutiwaa so kolooju. Anutunon kaanagadeen ii jen nanjon dangunu kaanja nanja. ¹¹ Amanon iyanjaa meraboraanja bonjonbonjon ama onjmakeji, iikawaa so nononon onjo motomotoon ama onoma laligonin. Ii kaanjadeen saanon moju. ¹² Nononon uuwaa nanjonango qaa jen ulunkolen menj onoma laligonin. Anutunon onjo iyanjaa bentotonon keuma asamararanon asariwutiwaaajon onjoono. Kawaajon nononon uugia kuun qaa kokaen jen asarin laligonin, “Nanamemengia mono Anutuwaa jaanon sokombaatiwaa so soraaya soro ama menj laligowu.”

¹³ Kawaajon nononon kaanagadeen suulan Anutu kokaembaajon mepeseenjejon: Anutuwaa Buna qaa ononiji, ii balon ejemba ananaa qaa kaanja mende buna qen aogito, onjanon Anutuwaa qaa jeta kaanja moma ii anjalij angon kongi. Ii moma laarigi iikanon mono menj gbilin onono letomakeju. ¹⁴ *Juuda ejemba Judia prowinsnon uugia meleengi Juuda tosonian angosisiri ama ononggi siimbobolo mogi. Yonjonon ii moma kilen Kraist Jiisaswo qokotaan

* **2:14:** Apo 17.5

nama Anutuwaanonj uumeleenj kanageso koloogi. Uumeleenj alaurunana, onjo batugianonj mono kaanjadeenj kolooro: Onjoangiaa Griik ejembanonj Juuda yonjoo tani kaanja ama onjongi onjononj siimbobolo ororonj moma Anutuwaanonj kanageso koloogi.

¹⁵ *Juuda yonjononj gejatootoo ejemba unugi komugi Ponj Jiisas kaanagadeenj qegi komuro nono sisiwerowero ama nonoma laligogi. Yonjononj Anutuwaa jaanonj mende sokoma ejemba kuuya kere ama nonomakeju. ¹⁶ Nono waba kantri onjononj uugia meleema letombutiwaajonj Buna qaa jewombotiwaajonj ama anjonj koma kojanganj nonomakeju. Kaenj singisonjo suulanj ama qeragogi qagianonj umakeja. Singisonjogia qeragogi soya Anutuwaa jaanonj saa qero irinjonsoonja toroqen anjonj komambaajonj amamaanj kambanj kokaamba qendeenonj qagianonj udaboroja. Kianj.

Poolnonj Tesalonaika mombo kemambaajonj moro.

¹⁷ Oo uumeleenj alaurunana, anana kambanj kokaamba kambanj toroga deema laligojonj. Selenananonj deema laligojonto, uunananonj somonjonj motoonj laligojonj. Kawaajonj onjo jaasewangia iibombaajonj mono kaparanj koma uuqeeango laligojonj. ¹⁸ Kawaajonj onjononj kawombaajonj moma laligoninj. Pool niinonj indinj motoonjo qaagoto, indinja woi kamambaajonj batogoweto, Satanonj somonjonj nonono amamaaninj. ¹⁹ Onjo nononanaanonj ila wage soronana kaanja nanju. Ponjnana

* **2:15:** Apo 9.23, 29; 13.45, 50; 14.2, 5, 19; 17.5, 13; 18.12

Jiisasnoŋ eleema karo iwaa jaasewañanon keuma nambonati, iikanonŋ injiima “Uuwaa gawonŋ eengereda mende meŋ laligoninŋ,” kaenŋ jewombaaŋonŋ moŋonŋ. Nonononŋ qaa ii onŋ ano tosaanŋ yonŋooŋonŋ ama afaañagadeenŋ jewombaaŋonŋ jejeromonromonŋ anŋonŋ. Kawaajonŋ onŋooŋonŋ ama hononŋa qaa aisoonŋ selenana meŋ umakeŋonŋ. ²⁰ Nonononŋ onŋooŋonŋ ama qabuñŋa mokolooninŋ korisoro ama nonomakeju. Kianŋ.

3

Timoti wasiri Tesalonaika keno.

¹ *Onŋ nomaenŋ ama laligojuti, ii mobombaa motoqoto somata moma bimbimŋonŋ toroŋen eenŋ laligowombaaŋonŋ amamaaninŋ. Kawaajonŋ noronarodeenŋ Atens sitinonŋ laligowotiwaa qaa somonŋonŋ ² alanara Timoti wasiri onŋoononŋ karo. Iinonŋ Anutuwaa gawonŋ meŋ norowo Kraistwaa Oligaa Buñŋa jeŋ seinkeja. Iinonŋ uu nanŋgonanŋo qaa onŋoma momalaarigia meŋ kotiiwaatiwaaŋonŋ karo. ³ Anutunonŋ arenŋana jeŋ tegoro tosianonŋ qotogonŋ onŋomakeju, ii onŋoanŋio saanonŋ moju. Onŋoononŋa moŋnonŋ konjilinŋ uutanonŋ konŋbara ama looriwabotiwaaŋonŋ jeninŋ karo.

⁴ Nonononŋ Tesalonaika onŋowo laligonŋ kambanŋ iikanonŋ onŋooŋonŋ walawala qaa kokaenŋ jeninŋ, “Pombaa uusiiñŋa teŋ koninŋ ejembanonŋ sisiwerowero ama nononŋi konjilinŋ mokoloowonŋa.” Kaenŋ jeninŋ iikawaa so onŋanonŋ kolooroti, ii saanonŋ moju. ⁵ Kaenŋ kolooro anŋobato Toyanonŋ injiŋŋoro loorinŋ kamaagi gawonanaa onŋanonŋ

* **3:1:** Apo 17.15

kamaan jaŋgoŋ qaombabo. Kawaajon nomaen moma laarin laligojuti, ii mobombaajon motogoto somata anin bimooro mombo een laligomambaajon amamaan Timoti wasiwe qisin momambaajon karo. Kian.

Timotinon sundugia ano monin qeangoro.

⁶ *Motoqoto moma laligoninto, Timotinon kema onomesaon eleema kan bunagia awaa men kan kokaen ninijoro: Ono Pon saanon moma laarin uujopagon aonkeju ano kamban so nonoojon romongogi awaa koloonkeja. Nononon injibombaa siin monin ononon kaanagadeen nono niniibombaajon kaparan komakeju.

⁷ Oo uumeleen alaurunana, nononon sisiwerowero konajilin kania kania monin kamban iikanon kan moma laarijutiwaa sunduya awaa ninijoro monin qaa iikanon mono onanon ulunkolen men nonono. Kawaajon kamban kokaamba onoojon ama afaangon luaenon awaagadeen laligojon. ⁸ Ono Pombo qokotaan bon qen nambutiwaajon nononon mono onanon kotiin laligojon. ⁹ Onoojon ama Anutuwaa jaasewananon honona qaa aisoonkejon, korisoro kuya iikawaajon mono nomaen Anutu mepeseen dangisen jenin sokonaga?

¹⁰ Nononon asasaga gomantiina uunana men kululuun kaparan koma kokaen gama koolinkejon, 'Anutu, mono ilaan nonona Tesalonaika kema jaasewangia iima mondorin momalaarigaa iwoiwaajon amamaajuti, ii onombona. Qaa ii onanon.'

* **3:6:** Apo 18.5

11 Kaen qama kooliniŋ Anutu Maŋnana aŋa ano Poŋnana Jiisas yorononŋ mono kana meleuŋ nononi saanonŋ oŋoononŋ kawoŋa. 12 Toroqenŋ kokaenŋ qama koolinŋkejonŋ, 'Nono honombononŋa qaa uujopagonŋ oŋomakejonŋi, Poŋ giinonŋ mono uujopaga toroqenŋ oŋona batugianonŋ seiŋro aŋgia qendeema aonŋ ejemba kuuya kaanŋiadeenŋ qendeema oŋomakebu. 13 Poŋ, giinonŋ mono uugia meŋ kotiinŋkeba. Poŋnana Jiisas giinonŋ kanagenŋ kanagesoga soraaya kuuya yoŋowo mombo kawagati, kambanŋ iikanonŋ Tesalonaika yoŋononŋ soraaya koposowaa qaagia qaa Maŋnana Anutuwaŋ jaanonŋ nambu.' Kaenŋ qama koolinŋkejonŋ.

4

Nanamemenŋ solanŋa uujopayawo ii sokombaa.

1 Uumeleenŋ alaurunana, qaa monŋ ii kokaenŋ: Nanamemenŋgia Anutuwaŋ jaanonŋ aŋgi sokombaatiwaa kania kuma oŋoninŋ ii koma gbilinŋ otaanŋkejuto, ii toroqenŋ mamaga amakebutiwaaŋonŋ uugia kuujonŋ. Nonononŋ qambanŋmambanŋ qaa iikaenŋ Poŋ Jiisaswaa qatanonŋ oŋonjonŋ. 2 Nonononŋ Poŋ Jiisaswaa ku-usuŋ qaganonŋ nama jojopanŋ qaaya jeŋ kotonŋ oŋoninŋi, oŋononŋ qaa kota motomotoonŋ ii modaboroju.

3 Anutunonŋ oŋoojonŋ uusiinŋa kokaenŋ moja: Oŋo mono serowilinŋ gema qenŋ soraaya tak-kootoya koloonŋ laligowu. 4 Anutuwaanonŋ kana dindinŋa ii mono kokaenŋ moma kotowu: Uu selegiaa siinŋgia kombombanŋa galenŋ koma soraaya (laligonŋ oŋoanŋgiaa embagia aŋa aŋa meŋ) laligogi akadamuyawo koloowaa. 5 Uumelembaa

gadokopa yononon Anutuwaa kania mende moma koton uugianon gere jero emba lan menkeju. Iikawaa so mono mende ama laligowu.

⁶ Kaen qaagoto, emba loyanon mongen keno monon olon kan emba mende seigowa. Monon bologa kaan ano uugaranon koboowabo. Wala qambanmamban qaa ii jen galen men ononini, iikawaa so monon emba men boliro Ponon singisongoya kuuyaa irona meleema mubaa.

⁷ Anutunon anana qewolon laligowombaajon qaagoto, laaligo soraaya laligowombaajon nonono. ⁸ Kawaajon monon jopon qaa ii mesaowaati, iion balon ejembaga qaagoto, mono Anutu gema qewaa. Anutu Unaya Toroya onomakeji, ii mono gema qewubo.

⁹ Batugianon jopagon aonkejuti, iikawaa kania Anutunon kuma onono onongio modaboron laligoju. Kawaajon nononon uunon jopagon aowombaa qaaya mombo on onombombaajon mende amamaajon. ¹⁰ Oo uumeleen alaurunana, on Masedonia prowins uutanon uumeleen alaurunana kuuya uunon jopagon onoma laligojuto, ii mono toroqen mamaga ama laligowutiwaa-jon uugia kuujon. ¹¹ Mono osonoson laligon onongiaa laaligo nanjonngogia galen koma borogianon gawon men laligowu. Kaen ama akadamiawo koloowombaajon mono kaparan koma nambu. Wala kaen jen koton ononin iikawaa so mono ama men laligowu.

¹² Kaen angi uugia mende meleema seleengen nanjuti, iyononon nanamemengia solan iima yagon goda qen onoma laligowu. Injarere lan

lalign nene iwoiwaa welema mombaa qanon mende laligowu. Kianj.

Pombaa kaka kambajanonj kokaenj koloowaa:

¹³ Oo uumeleenj alaurunana! “Tosianonj uugia meleema komugita rononj ejuti, iyonoojonj nomaenj koloonaga?” Onjo qaa kaenj jenj iikawaajonj poumapou laligowubo. Ejemba uugia mende meleema jejeromonjromongia qaa laligojuti, iyonononj koomuya yonoojonj ama wosobiri laligojuto, onononj ii kaanja wosobiri laligowubotiwaajonj qaa kokaenj jewonja: ¹⁴ Jiisasnonj komunj waaroti, nono qaa ii moma laarinj kokaenj jejonj: Anutunonj Jiisas menj gbiliro. Kawaajonj ejemba iwo komunj goronj qegiti, Anutunonj mono ii kaanjagadeenj menj gbilinj onoma Jiisaswo motoonj unuano asuganonj asuginj waabuya. Qaa leeya moma laarijonj eenj, leeya monj ii kaanjagadeenj moma laarininj sokombaa.

¹⁵ *Ponnonj qaa kuma nononoti, nonononj iwaa jo menj onjo kokaenj injijonj: Tosia mende komunj toroqenj sele busuwo laligoninj Ponnonj eleema kawaati, anana kambanj iikanonj wala mende ubonja. Anana ejemba koomuya mende unjuuguwonja. Qaago. ¹⁶ Iikawaa arenja ii kokaenj: Anutunonj romonja qaita monj uuro otonja kolooro Siwe gajoba wanjanonj jenkooto qa qaro ejembanonj otonja mogi Ponj anjo Siwenongga kamaawaa. Kraistnonj kamaaro ii moma laarinj munj komugiti, iyonononj mono wala koomunongga waabuya.

* **4:15:** 1 Kor 15.51-52

¹⁷ Yononon wala waagigo anana mende komun jaawo laligowonati, Anutunon mono nunuano kanakeewan ubonja. Waabuyati, iyonowo oronon koosunon uma Pombo aitongon iwo Siwe gomanon kambanja qaa laligowonja. ¹⁸ Kawaajon qaa kaanja jen iikanon mono uugia nanjon aon laligowu. Kian.

5

Ponjon kawaatiwaaajon mono jojorin laligowu!

¹ Oo uumeleen alaurunana, Kraistnon eleema kawaato, naa gbaninon ano naa kambanon asugiwaati, nono iikawaa qaaya onon onombombaaajon mende amamaajon. ² *Onoangio mono qaa ii kokaen moma komuju: Yongoro memenon gomantiinanon olon koumakeji, Pombaa kaka kambananon mono iikawaa so alanzan kan kuuwaa.

³ Ejembanon kokaen jewuya, “Kete kamban kokaamba luaenon siiseweweya qaa laligojon.” Kaen jegi iikanondeen kondemondeenon asugin qagianon ubaa. Embanon merabora memambaa masuya qero momakeji, mono iikawaa so kolooro misinjon kembombaaajon amamaawuya. ⁴ Yononon amamaawuyato, uumeleen alaurunana, ononon pangaman uutanon kematoukantou mende laligojutiwaaajon ama kamban iikanon mono utun saanjon yongoro meme kaanja onoo qagianon umambaaajon amamaawaa. ⁵ Kuuya ononon mono asasagaa ejembaya kolooju ano iwoi kuuya asuganon ambombaa siinja momakeju.

* **5:2:** Mat 24.43; Luuk 12.39; 2 Piito 3.10

Anana pangamambaa ejemba mende koloojon ano umunjonkonjaa iwoiya togon sisia menkejon.

⁶ Kawaajon tosaanja ii kaanja uunananon mono gaon ewabo. Kaen qaagoto, mono anana galej koma aon uugbiligbili laligowonja. ⁷ Gaon ejuti, iyononon gomantiinanon gaon enkeju. Ejemba apu kotiga negi enkalolon menj onomakeji, iyononon mono pangaman uutanon kaen ama laligoju.

⁸ *Pangaman uutanon kaen amakejuto, asasagaa ejemba anana mono galej koma aonkebonja. Waajambaranana mono opo maleku kaanja kokaen mouma nambonja: Anana momalaari ano uujopa koma gbilin iikaanja kanon totonananon reen maleku koosin (reen* kaanja besaan) sopa somonjon aon nambonja ano Siwe gomanon ubombaaajon mamboma jejeromonromon ama iikaanja kanon wajnana aen wankou kaanja esuun turuwonja.

⁹ Anutunon nono kamaan nunuro irinjonsoon mobombaaajon mende jen tegoroto, Ponjana Jiisas Kraistnon menj letoma nonono oyanboyan bunja qen aowombaaajon jen tegoro laligojon.

¹⁰ Jiisasnon ananaajon ama komurotiwaaajon laaligonana balonon laligowonjati me komun goron qen ewonjati, ii mono Jiisaswo kotiin laligowonja. ¹¹ Kawaajon uu nanjonanjo

* **5:8:** Ais 59.17; Ef 6.13-17 * **5:8:** Omejiilan yononon sololoon nonombutiwaaajon iwoi bologa bologa ii wasa kisare kaanja nonoojon moton gilinkejuto, iikawaa jeta ii saanon Jiisas moma laarin uukalen qendeema aon nama leelee reen kaanja kojangin aon kokojinjin komakebonja.

menj mindingonj aonj kotikotii mokoloonj mondorinjekjuti, ii mono toroqen menj laligowu. Kiaj.

Qambanjmambanj ano gejanono qaa konoga

¹² Uumeleenj alaurunana, nonononj kokaen menj kotonj onjonj: Ejembanonj togia Pombo qokotaan nama batugianonj gawonj menj qambanjmambanj onjomakejuti, ii mono goda qen onjoma laligowu. ¹³ Goda qen onjoma gawongia menjkejutiwaajonj mono yonjoojonj mogi uro pondanj jopagonj onjoma waegia menj laligowu. Kanageso batugianonj mono luae qen aonj laligowu.

¹⁴ Uumeleenj alaurunana, nonononj uukuukuu qaa tosaanja kokaen onjonj: Tosianonj iyangiaa jaajaa injarere lanj laligojuti, ii mono menj onjoma galenj meme qaa onjombu. Ejemba zirinjzirinja mono uu nanjonanjo qaa injijogi kotiinj awasanjkaka koloowu. Ejemba uugia looriro laligojuti, ii mono kalanj koma onjombu. Uugere mende ambuto, ejemba kuuya mono uubonjonj qaganonj ama onjombu. ¹⁵ Jena jewe, nuna guwe me ana ambe ii monjonj mende amba. Songo ii waleembubotiwaajonj mono galenj menj aonj laligowu. Kambanj so iwoi awaa awaa ii kaparanj koma anjia jopagonj aonj ejemba tosaanja kuuya ii kaanjadeen jopagonj onjoma laligowu.

¹⁶ Mono kambanja kambanja korisoro ama laligowu! ¹⁷ Mono Anutu suulanj qama koolinj munj laligowu! ¹⁸ Kaan me kaan koloowaati, iikanonj mono Anutu mepeseen laligowu! Kraist

Jiisaswo qokotaan nanjuti, Anutunon onjoon uusiina iikaan momakeja.

¹⁹ Un̄a Toroyaa bolana mono mende qowogowu. ²⁰ Anutuwaanon gejatootoo qaa jenkejuti, iikawaa jejewilia mono mende ambu.

²¹ Qaa kuuya mono gosin̄ batogowu. Batogon iigi qaa awaa koloowaati, ii mono an̄alin̄ an̄gon̄ koma laligowu. ²² Qaa ano nanamemen̄ bologa kania kania ii mono gema qen̄ laligowu.

²³ Niinon̄ onjoon̄ kokaen̄ qama koolin̄kejen̄, ‘Luwaa ben̄ Anutu, gii geen̄go mono kuuya tak koton̄ on̄ona soraaya koloon̄ laligowu. Giinon̄ mono uugia, kokoosugia ano sele busugia ii kuuya sopa somon̄gon̄ on̄ona koposowaa qaagia qaa koloon̄ laligowu. Kaen̄ kaman̄ so laligogi Pon̄nana Jiisas Kraistnon̄ eleema kan̄ iikaan̄a mokoloon̄ on̄ombaa. Qaa ii on̄anon̄.’ ²⁴ On̄oon̄ji, iinon̄ qaaya pondan̄ otaan̄keja. Kawaaon̄ mono qamakooli iikawaa so ama on̄ondaborowaa.

²⁵ Uumeleen̄ alaurunana, on̄o mono nonoojon̄ ama Anutu qama koolin̄ laligowu.

²⁶ Uumeleen̄ alaurunana kuuya batugianon̄ mono an̄gon̄ aon̄ qaqatetegia men̄ laligowu.

²⁷ Niinon̄ Pombaa qatanon̄ jen̄ koton̄ on̄oma jojopan̄ qaanon̄ somon̄gon̄ kokaen̄ oojen̄: Tere koi mono uumeleen̄ alaurunana kuuya yon̄oojon̄ an̄gi keno ween̄gon̄ on̄on̄gi mobu.

²⁸ Pon̄nana Jiisas Kraistwaa kalen̄morianan̄on̄ mono on̄owo ewa. Kian̄.

**Uumeleembaa Buŋa Tere Soomongo Gbilia
The New Testament and portions of the Old
Testament in the Borong Language of Papua New
Guinea
Sampela hap Buk Baibel long tokples Borong long
Niugini**

Copyright © 2002, 2011 The Bible Society of Papua New Guinea

Language: Borong

Translation by: Wycliffe Bible Translators

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-Noncommercial-No Derivatives license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not sell this work for a profit.

You do not change any of the words or punctuation of the Scriptures.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

2015-01-26

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 21 Feb 2024 from source files dated 31 Aug 2023

63589f8b-9426-5ce2-9520-ca0cf2b65c47